

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 38/1998 vp

Hallituksen esitys laiksi vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä tammikuuta 1998 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 280/1998 vp).

Lausunnot

Perustuslakivaliokunta on antanut asiasta valiokunnan pyynnöstä lausunnon, joka on tämän mietinnön liitteenä (PeVL 45/1998 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- sosiaali- ja terveysministeri Sinikka Mönkäre

- ylijohtaja Tarmo Pukkila, sosiaali- ja terveysministeriö
- lainsäädäntöneuvos Manne Airaksinen, oikeusministeriö
- johtaja Arvo Jäppinen, opetusministeriö
- toimitusjohtaja Jukka Rantala, Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto
- toiminnanjohtaja Taisto Koponen, Vakuutusyhdistysten Keskusliitto ry
- toimitusjohtaja Keijo Rautio, Vakuutuskassojen Yhdistys
- varatoimitusjohtaja Jaakko Tuomikoski, Työeläkelaitosten Liitto ry
- toiminnanjohtaja Folke Bergström, Eläkesäätiöyhdistys..

HALLITUKSEN ESITYS

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset, joiden mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä vakuutuslaitoksilta perittävään vakuutustarkastusmaksuun sisällytettäväksi kohtuullisen vuosittaisen, enintään 840 000 euron (noin 5 040 000 markan) suuruisen erän käytettäväksi sellaiseen tutkimukseen ja koulutukseen, jolla harkitaan olevan yleistä merkitystä vakuutusvalvonnan ja vakuutustoiminnan edistämiseksi.

Tutkimus- ja koulutusmaksusta kertyvät tulot ohjataan vakuutusalan tätä tarkoitusta varten perustamalle säätiölle. Säätiön toimintaa tutki-

mus- ja koulutusmaksun käytön osalta valvoo ja tarkastaa Vakuutusvalvontavirasto.

Vakuutusala palvelevaa koulutusta ja tutkimusta on tarkoitus harjoittaa läheisessä yhteistyössä korkeakoulujen kanssa. Kerättävillä varoilla voidaan hankkia koulutus- ja tutkimuspalveluita korkeakouluilta ja tarvittaessa myös niiden ulkopuolelta.

Esitys korottaisi vakuutuslaitoksilta perittävää maksua kuluvana vuonna keskimäärin 15 prosenttia ja sen jälkeen noin 25 prosenttia.

Samalla ehdotetaan täydennettäväksi lain nimeä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotus hylätään.

Valiokunta pitää vakuutusalan tutkimuksen ja koulutuksen edistämistä tärkeänä ja kannatettavana. Vakuutuslaitosten vakavaraisuuden valvonta ja riskien hallinta ovat nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä entistä tärkeämpiä.

Valiokunnan käsityksen mukaan tutkimuksen ja koulutuksen organisointi ehdotetulla tavalla olisi raskas ja hallinnointikustannuksiltaan vuosittaiseen koulutustarpeeseen nähden kallis. Esitystä on perusteltu erityisesti aktuaarien koulutustarpeella ja vuosittaiseksi tavoitteeksi kerrottu viiden aktuaarin koulutus. Jos vakuutusyhtiöiden osallistuminen tutkimus- ja koulutustoiminnan kustannuksiin halutaan lakisääteisesti varmistaa, se voidaan valiokunnan käsityksen mukaan tehdä esimerkiksi vakuutustarkastusmaksun keräämisen yhteydessä kanavoimalla varat tarkoitukseen valtion talousarvion kautta ilman uutta esitetyn kaltaista hallintoa.

Talousvaliokunta viittaa myös perustuslakivaliokunnan lausuntoon. Perustuslakivaliokunnan mielestä vakuutusvalvontaan ja vakuutustoi-

mintaan liittyvän tutkimuksen ja koulutuksen edistäminen on tehtäväalueena varsin suppea. Sen vuoksi perustuslakivaliokunta pitää valtion talousarvion sivuuttamiseksi ehdotettuja poikkeusjärjestelyjä perustellusti kyseenalaisina.

Talousvaliokunta ei ole myöskään tullut täysin vakuuttuneeksi lakisääteisen järjestelyn välttämättömyydestä. Valiokunnan saamien selvityksien mukaan esityksessä tarkoitettu vakuutusalan tutkimus ja koulutus on mahdollista järjestää korkeakoulujen, vakuutuslaitosten ja viranomaisten yhteistyöllä ja rahoituksella neuvottelu- ja sopimusteitse.

Talousvaliokunta viittaa myös oikeusministeriössä vireillä olevaan projektiin, jolla pyritään hillitsemään eduskunnalle annettavien lakiesitysten määrää.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hylätään.

Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tuulikki Hämäläinen /sd
jäs. Paula Kokkonen /kok
Martti Korhonen /vas
Pekka Kuosmanen /kok
Leena Luhtanen /sd
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Erkki Partanen /sd

Vuokko Rehn /kesk
Ola Rosendahl /r
Juhani Sjöblom /kok
Sakari Smeds /skl
Janne Viitamies /sd
vjäs. Pekka Leppänen /vas
Riitta Prusti /sd.